

Mál nr. 466/2021**M og
V vegna Innbústryggingar fjölskyldutryggingar.****Gildissvið vátryggingarskilmála. Vátryggingastaður.****Gögn.**

Málskot móttakið 21. desember 2021, ásamt fylgiskjölum.
Bréf V, dags. 20. janúar 2022, ásamt fylgiskjölum.

Málsatvik.

Af gögnum málsins má ráða að brotist hafi verið inn í íbúð M A hinn 8. desember 2020. Í lögregluskýrslum er gerð grein fyrir rannsókn málsins og ætla megi að innbrotspjófur hafi haft um tveggja klukkustunda viðveru í íbúð M. Einhverjir þeirra muna sem teknir voru hafa skilað sér til M en hún hefur gert grein fyrir tjóni sínu til V.

M hefur gert kröfu um bætur vegna tjóns á innbúi til V sem hefur hafnað bótaskyldu. Fyrst virðist V hafa hafnað bótaskyldu á þeim grundvelli að M hafi veitt rangar upplýsingar við tjónsuppgjör og þannig farið gegn 47. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004 um upplýsingaskyldu vátryggðs. Ekki er annað að sjá af afstöðu V í bréfi dags. 20. janúar 2022 að félagið beri það ekki lengur fyrir sig og verður því ekki fjallað frekar um þær ástæður í þessum úrskurði. Af gögnum málsins má ráða að ágreiningur lúti aðallega að því hvort innbústrygging M náði til alls tjóns á innbúi sem varð að Laugateigi 18 eða hvort takmarka eigi bætur við 15% af vátryggingarfjárhæð þar sem innbrot varð ekki á þeim vátryggingarstað sem tilgreindur var í vátryggingarskírteini M á tjónsdegi, þ.e. Bergþórugötu 15. Verður hér gerð grein fyrir sjónarmiðum M og V varðandi þann ágreining.

M telur að innbústrygging hennar eigi að hafa gildi á lögheimili hennar, en hún hafi haft lögheimili að B þegar hún tók tryggingu hjá V en M kveðst hafa flutt A í ágúst 2020. M vísar til þess að hún hafi flutt lögheimili sitt með tilkynningu til Þjóðskrár í ágúst 2020 og það sé staðfest með tölvupósti frá Þjóðskrár, dags. 4. ágúst 2020. M vísar til þess að ekki komi fram í vátryggingarskilmálum V að tilkynna þurfi um breytt lögheimili til V og bendir auk þess á að skv. 1. mgr. 36. gr. b. laga um samningsgerð, umboð og ógilda löggæringa nr. 7/1936 verði að túlka staðlaða vátryggingarskilmála M sem neytanda í hag. Einnig vísar M til dóms Hæstaréttar í máli nr. 353/2001 þar sem komi fram að tilgreining vátryggingarstaðar í vátryggingarskírteini ráði ekki úrslitum um gildissvið fjölskyldutrygginga.

V hefur hafnað bótaskyldu og af bréfi V til nefndarinnar dags. 20. janúar sl. má ráða að félagið viðurkenni að um bótaskyldan atburð sé að ræða en telur að M hafi ekki sýnt fram á tjón sitt m.v. framlagðan lista. Einnig vísar V til þess að hið vátryggða í innbústryggingu M sé innbú B skv. vátryggingarskírteini og í 1. gr. vátryggingarskilmála komi fram að vátrygging gildi á heimili vátryggingartaka sem skráð sé á vátryggingarskírteini. Í þeirri grein komi síðan fram að vátryggingin taki til búsmuna hérlandis utan heimilis vátryggingartaka, en þá takmarkist bætur við 15% af vátryggingarfjárhæð. V telur að ef M náði að sanna tjón sitt verði tjón hennar því alltaf að hámarki miðað við 15% af vátryggingarfjárhæð innbús að hámarki. Einnig vísar V til dóms Hæstaréttar í máli nr. 317/2002 varðandi þýðingu vátryggingarstaðar í vátryggingarskírteini.

Álit.

Eins og fram kemur hér að ofan varðandi afstöðu V til málsins þá hefur V fallist á bótaskyldu úr innbústryggingu fjölskyldutryggingar en telur annars vegar að tjón M sé ekki sannað og hins vegar að innbrot hafi verið „utan heimilis“ M í skilningi 1. gr. vátryggingarskilmála fjölskyldutryggingar og geti bætur til M ekki verið hærri en 15% vátryggingarfjárhæðar þess vegna.

Ef fyrst er litið til ágreinings um sönnun tjóns telst vandséð hvernig M eigi að gera grein fyrir tjóni sínu öðruvísi en með því að senda V lista yfir tjónsmuni sem urðu fyrir tjóni. Sönnunarkröfur sem lúta að því að sýna kvittanir fyrir öllum munum sem verða fyrir tjóni verður að telja of strangar þegar kemur að algengum munum sem á heimili eru og verður sönnunarbyrði um að þeir munir sem M gerir grein fyrir séu ekki hluti af venjulegu innbúi vera á V. Tjón telst því sannað, en nefndin fjallar skv. 3. gr. samþykpta fyrir nefndina, sem birtar eru með auglýsingu nr. 1090/2005 í B-deild Stjórnartíðinda, ekki um ágreining um bótafjárhæð nema samþykki allra málsaðila liggi fyrir. Slíkt samþykki liggur ekki fyrir í þessu máli og fjallar nefndin því ekki frekar um fjárhæð bóta.

Í öðru lagi er ágreiningur um túlkun á 1. gr. váttryggingarskilmála um innbústryggingu fjölskyldutryggingar V þar sem segir: „Váttryggingin gildir á heimili váttryggingartaka sem skráð er í váttryggingarskírteini. Váttryggingin tekur jafnframt til búsmuna sem eru hérlandis utan heimilis váttryggingartaka, en þá takmarkast bætur við 15% af váttryggingarfjárhæðinni.“ Ljóst er af gögnum málsins, þar á meðal afriti váttryggingarskírteinis M hjá V vegna váttryggingatímabilsins 1. ágúst 2020 til 1. ágúst 2021, að hið váttryggða er tilgreint sem „Fjölskylda og innbú Bergþórugötu 15, 101 Reykjavík en við nafn váttryggingartaka er skráð heimilisfangið Laugateigur 18, 105 Reykjavík. Í 1.gr. váttryggingarskilmála V segir að váttryggingin gildi á heimili váttryggingartaka sem skráð sé í váttryggingarskírteini. Engin tilvísun er hins vegar til orðalagsins „hið váttryggða“ í umræddri 1. gr. váttryggingarskilmála. Ljóst er af fyrnefndu afriti váttryggingarskírteinis að það er stílað á váttryggingartaka til heimilis að Laugateigi 18 en „hið váttryggða“ er tilgreint á öðru heimilisfangi. Í 1. gr. váttryggingarskilmála, sem eru staðlaðir og einhliða samdir af V, verður heimili ekki skilgreint sem „hið váttryggða“ án sérstakrar tilgreiningar og telst „heimili váttryggingartaka“ því allt eins geta verið það sem tilgreint við nafn váttryggingartaka á váttryggingarskírteini. Hallann af óskýru orðalagi hvað þetta varðar ber V, sbr. túlkunarreglu 1. mgr. 36. gr. b. laga um samningsgerð, umboð og ógilda löggerninga nr. 7/1936 og almenna andskýringarreglu samningaréttarins. V getur því ekki takmarkað bótafjárhæð við 15% af váttryggingarfjárhæð þar sem hlutir á lögheimili M hafi orðið fyrir tjóni en tjón hafi ekki orðið á þeim stað sem tilgreindur er sem „hið váttryggða“ í váttryggingarskírteini.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr innbústryggingu fjölskyldutryggingar hjá V.

Reykjavík, 1. mars 2022.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir